

Ullensvang Kommune

POSTAL ADDRESS:
Statkraft Energi AS
P.O. Box 200 Lilleaker
NO-0216 Oslo
Norway

VISITING ADDRESS:
Lilleakerveien 6
NO-0283 Oslo

PHONE:
+47 24 06 70 00

FAX:
+47 24 06 70 01

INTERNET:
www.statkraft.no

E-MAIL:
post@statkraft.com

VAT REG.NO.: NO-987 059 729

YOUR REF./DATE:

OUR REF.:

PLACE/DATE:
26.April 2023

OPPFØLGING VEDR VILKÅRSREVISJONEN OG KONSESJONSSØKNAD FOR MAURANGER 2

Bakgrunn

I begynnelsen av mars 2023 avleverte Ullensvang kommune høringsuttalelse på konsesjonssøknaden for Mauranger 2. Statkraft vil, i tråd med den offentlige konsesjonsprosessen, kommentere på Ullensvangs innsendte høringsinnspill i et felles notat som oversendes NVE.

Dette brevet er ment til oppfølging og respons på mer generelle kommentarer og spørsmål fra dialog, møte 24.mars og korrespondanse mellom Ullensvang kommune og Statkraft i kontekst av Statkrafts aktivitet lokalt og spesielt mhp pågående vilkårsrevisjon og Statkrafts konsesjonssøknad for et nytt Mauranger 2 kraftverk.

Norges kraftsystem går mot energi- og effektunderskudd

Etterspørselen etter kraft er forventet å øke som følge av det 'grønne skiftet' og elektrifisering av samfunnet. NVE og Statnetts framskrivninger forskutterer at det norske kraftsystemet trenger mer energi og mer balansekraft for å unngå et energi- og effektunderskudd fremover. For å bidra til dette ser Statkraft etter muligheter for investeringer i både ny effekt og ny energi fremover.

Som kommersiell kraftprodusent, er Statkrafts rolle å drifte, utvikle og bygge ny kraftproduksjon. Oppgraderinger av eksisterende vannkraftverk vil være viktig for å øke effekten i kraftsystemet, og Statkraft jobber aktivt med dette. Statkraft har planer om fem store oppgraderinger frem mot 2030. Statkrafts tilnærming er å forsøke å få mer ut av det 'vannet' som vi har konsesjon på å bruke i dag ved å se på redesign og utvidelser av eksisterende kraftanlegg. Statkraft har valgt en slik tilnærming da det vil kunne bidra til å begrense ny naturpåvirkning i Norge totalt sett, sett i lys av det økende behov for ny energi og balansekraft.

Dagens regulatoriske regime har etablert ramme for kompensasjon av kommunen

Vannkraftreguleringer medfører nytte for storsamfunnet og for regional forsyningssikkerhet og medfører miljøinngrep lokalt. Statkrafts holdning er at lokale kommuner skal kompenseres for ulempen for vannkraft-reguleringer. Statkraft er opptatt av at utbygging av kraftanlegg har god lokal forankring. Storsamfunnet bør bidra til at

vertskommunene gis tilstrekkelige økonomiske incentiver til å tilrettelegge for utvikling av nye og oppgraderinger av eksisterende kraftanlegg. Lokal forankring er viktig for prosjektene, selv når samfunnsnyttens samlet sett klart overstiger ulempene. Statkraft opplever at regulatorisk regime for vannkraft ansees som moderat. Gjeldende regulatorisk regime sikrer fordeling av økonomisk kompensasjon mellom stat og kommune. For vannkraft bidrar konsesjonskraft, avgift, eiendomsskatt og naturressursskatt til at store økonomiske verdier tilfaller lokalsamfunnet. Statkraft mener dette er en god løsning. Samtidig er det et faktum at gjeldende regulatorisk regime for vannkraft er utviklet i en tid da energisikkerhet stod i fokus. Vi er nå i en tid hvor også effekt er forventet å bli en knapphet. Energimeldingen *Mer av alt raskere* refererer at «*Ingen land har en ferdig plan og regulatoriske og markedsmessige løsninger på hvordan systemet skal se ut i 2050, når det er utslippsfritt*» og videre «*Det er avgjørende at samfunnskontrakten mellom storsamfunnet og de berørte lokalsamfunn som vår vannkraftshistorie er bygget på, videreføres*» (energimeldingen NOU 2023:3, side 44 og side 23). Effektprosjekter har med dagens regime en høyere risiko enn energi-prosjekter.

Statkraft noterer seg og verdsetter derfor at Ullensvang kommune er åpne og transparente på sine ønsker til endringer i regulatorisk regime, som jo er av politisk karakter og tilhører og må diskuteres nærmere på den politiske arena.

Staten skal nå vurdere konsesjonssøknaden for Mauranger 2 i parallell med vilkårsrevisjonen for Mauranger-reguleringen.

Vi er nå i en fase hvor staten ved NVE skal vurdere konsesjonssøknad for Mauranger 2. Som nevnt over vil Statkraft nå, i offentlig brev til NVE gi sine høringssvar, inkludert kommentarer til Ullensvangs innspill til konsesjonssøknaden. Dette i tråd med den offentlige forvaltningsprosesser Statkraft som kommersiell aktør er underlagt.

Statkraft, i tråd med ønske fra Kvinnherad og Ullensvang kommuner og i dialog med NVE, legger opp til felles befaringsprosess for vilkårsrevisjonen og konsesjonssøknaden for Mauranger 2. På den måten muliggjør vi at de 2 pågående forvaltningsprosessene, og de lokale effektene kan sees i sammenheng. Statkraft vil i det videre etterstrebe å holde kommunen orientert før videre tillatelsesprosesser.

Mauranger 2 har små nye miljøulemper for Ullensvang, men vil bidra til å styrke forsyningsikkerheten regionalt

Mauranger 2 ligger i hovedsak i Kvinnherad kommune, og berører Ullensvang ved at Juklavann, som ligger delvis i Ullensvang, er tiltenkt som inntaksmagasin for Mauranger 2. Som kjent har Statkraft utarbeidet notater ad økonomiske og miljømessige virkninger for Ullensvang som del av konsesjonsprosessen (ref. [Konsesjonssak - NVE](#)). Mauranger 2 ferdig utbygd, vil medføre få/små nye miljøulemper i Ullensvang. Fordeling av eventuell ny konsesjonskraft for Mauranger 2 foreslås av og fastsettes av myndighetene i tråd med gjeldende regelverk. Det er mao p.t. uavklart hvilken økonomisk kompensasjon som tilfaller Ullensvang mhp konsesjonskraft. Regional plan for fornybar energi i Vestland fylke 2023-2035 har planmål om å øke produksjonen fra fornybare kilder, samt sikre en robust kraftforsyning. Prosjektet Mauranger 2 vil bidra positivt til begge disse målene.

Det forventes økt sysselsetting i Ullensvang i byggefasen av et Mauranger 2

Hvis myndighetene vurderer Mauranger 2 som samfunnsøkonomisk lønnsomt, og konkluderer med å gi Statkraft konsesjon for Mauranger 2, vil Statkraft, ifbm anbudsprosessen, legge til rette for at lokalt næringsliv kan delta i anbudsfasen. Dette er forventet å gi positive muligheter for næringslivet i Ullensvang. Det er mao forventet at

Ullensvang vil ha økt sysselsetting og økte skatteinntekter i byggetiden, som vil pågå nært Odda i 3-4 år.

Videre, hvis Statkraft får konsesjon for Mauranger 2, er Statkraft åpne for dialog på kommersielle vilkår vedr. aspekter hvor kommunene og Statkraft har sammenfallende nytte, eksempelvis rundt utnyttelse av stein og masser fra tunnelldring.

Regionale og lokale infrastrukturutfordringer

Nettsituasjonen

Statkraft oppfatter at Ullensvang kommune er bekymret for forsyningssikkerheten til Odda. Statkraft noterer seg og at rapporten «Kraftsituasjonen i Vestland» hevder at Vestland fylke ikke er rigget for det grønne skiftet og at kraftlinjene til knutepunkt for sentrale lokasjoner for ny grønn industri må oppgraderes. Odda er en industri lokasjon og har i dag bedrifter med store utslipp, som planlegger omlegging til renere industriproduksjon og volumvekst. Flere industrielle aktører er i gang med utvidelser eller vurderer ny/ utvidet aktivitet som vil øke energietterspørselen lokalt.

Som kjent er også Statkraft avhengig av ny linje for realisering av Mauranger 2 fase 2, Statkraft prosjekterer Hydrogen prosjekter i Odda, og Statkraft ser også på flere energi- og effektprospekter i regionen. Statkraft er opptatt av en styrking av radialen inn til Odda både mhp kapasitet og sikkerhet også for dagens kraftverk i Tysso. Statkraft har derfor kartlagt mulig produksjons- og forbruksøkninger i Odda. For å belyse utfordringen har Statkraft oversendt Statnett en kapasitetsforespørsel i desember 2022. I sum er god dialog med Statnett og Fagne sentralt også for Statkraft og vi kommer til å følge opp dette videre. Kjennskap til Ullensvang bekymring for forsyningssikkerheten er i så måte relevant input for Statkrafts videre arbeid og utredninger. Statkraft ser positivt på å videreføre dialog og informasjonsflyt med Ullensvang kommunen.

Transportinfrastruktur

Statkraft forstår Ullensvangs arbeid med å søke å bedre lokal transportinfrastruktur. Statkraft er kjent med at den fylkeskommunale veien mellom Austrepollen og Nordrepollen er rasfarlig. Slik Statkraft forstår det ligger en ny veitunnel inne i regional transportplan, fylkeskommunen har kostnadsestimert tunnelen, men finansiering er ikke konkludert. Statkraft ville se positivt på en ny tunnel, men det ligger ikke i Statkrafts mandat å direkte finansiere ny fylkeskommunal veg. Statkraft eier imidlertid grunn i Nordrepollen som kan bli påvirket av veganlegget, og vil derfor søke å ha tett dialog med Fylkeskommunen i den grad tunnelplanlegging, daglig drift av Mauranger og evt. bygging av Mauranger 2 påvirker hverandre.

Statkrafts vil i planleggingen av eventuell byggefasen for Mauranger 2 fokusere på tiltak for å tilrettelegge egen aktivitet og/eller som avhjelper lokale ulemper i byggefasen. Andre infrastrukturtiltak faller utenfor Statkrafts handlingsrom, eksempelvis også finansieringsbidrag til utbedring av vei mellom Jondalstunnelen og Jondal.

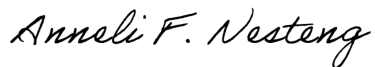
Statkraft ser positivt på videre dialog rundt oppfølging av eksisterende regulering

Statkraft noterer seg at Ullensvang kommune også adresserer elementer som faller inn under gjeldende konsesjonsvilkår for Mauranger-reguleringen (tursti langs Dravladalsvatnet), vedlikehold av vei opprinnelig bygget av Statkraft senere overdratt til kommunen (Fonnavegen og Botsvatnvegen) og flomforhold i Jondalsvassdraget. Statkraft er opptatt av å etterleve konsesjonsvilkårene og ser positivt på befarings med kommunen, og er åpne for å revurdere vedlikeholds intervallet av eksempelvis turstien ved

Dravladalsvatnet. Statkraft er også åpne for videre dialog for å finne gode løsninger for Fonnavegen og Botsvatnvegen som Statkraft benytter i vår drift. Mauranger reguleringen har redusert flomutfordringen i området. Det er likevel etterlyst flomtiltak lengre ned i vassdraget. Statkraft er allerede involvert i en pågående prosess med flere aktører rundt dette, herunder NVE.

Statkraft ønsker et godt samarbeid med våre vertskommuner. Vi håper at synspunkt og initiativ som er beskrevet i dette brevet vil være god informasjon og grunnlag for videre dialog om pågående prosesser.

Mvh
for Statkraft Energi AS

Anneli Finsrud Nesteng
Direktør Region Sør, Norden

Pål Otto Eide
Direktør Utvikling, Norden